

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ 1- 10 (Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ)

Ενότητα 1. Η εποχή του Διαφωτισμού

1. Ποιο πολίτευμα συναντάμε σε όλα σχεδόν τα ευρωπαϊκά κράτη το 17ο και 18ο αιώνα ;
2. Τι ήταν ο Διαφωτισμός και ποιες ήταν οι βασικές του θέσεις;
3. Που και πότε εμφανίστηκε για πρώτη φορά το κίνημα του Διαφωτισμού;
4. Να αναφέρετε 3 διανοούμενους που θεωρούνται πρόδρομοι του Διαφωτισμού.
5. Ποιες πολιτικές θεωρίες διατυπώθηκαν την περίοδο του Διαφωτισμού και ποιοι ήταν οι κυριότεροι υποστηρικτές τους;
6. Τι υποστηρίζει η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου και ποιοι ήταν οι κυριότεροι εκπρόσωποί της;
7. Ποια είδη εξουσίας πρέπει να υπάρχουν σε ένα κράτος και ποιοι φορείς (ή σώματα) πρέπει να τις ασκούν, σύμφωνα με το Μοντεσκιέ;
8. Τι εννοούμε με τον όρο ?φωτισμένη δεσποτεία? και ποιοι ήταν οι κυριότεροι εκπρόσωποί της;
9. Ποια ήταν η άποψη του Ζ. Ζ. Ρουσό για την εκπαίδευση και σε ποιο έργο την διατυπώνει; 10. Για ποιο έργο τους έγιναν γνωστοί οι διαφωτιστές Ντιντερό και Ντ' Αλαμπέρ;

Ενότητα 2. Η αμερικανική επανάσταση (1775 - 1781)

1. Σε ποιον αιώνα δημιουργήθηκαν οι πρώτες αγγλικές αποικίες στην Αμερική και τι γνωρίζετε για τους πρώτους άποικους ;
2. Ποιοι λόγοι ώθησαν τους αμερικανούς άποικους να επαναστατήσουν ενάντια στους Άγγλους;
3. Ποιοι συνέταξαν κείμενο το οποίο οδήγησε το 1776 τους άποικους σε ρήξη με τους Άγγλους, πώς ονομάστηκε το κείμενο αυτό και από ποιο σώμα ψηφίστηκε;
4. Ποιο κράτος προέκυψε (δημιουργήθηκε) με το τέλος της αμερικανικής επανάστασης και ποια μορφή είχε το κράτος αυτό, σύμφωνα με το σύνταγμα του (1787) ;
5. Πώς εφαρμόστηκε στο πολίτευμα των Η.Π.Α. η αρχή της διάκρισης των εξουσιών;

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789 - 1794)

1. Ποιες κοινωνικές τάξεις υπήρχαν στη Γαλλία το 18ο αιώνα;

2. Πώς αντιμετώπισε ο βασιλιάς Λουδοβίκος ο ΙΣΤ' τη συνέλευση των τάξεων στις Βερσαλλίες (Μάιος ? Ιούνιος 1789);
3. Τι σημαίνουν τα επίθετα Εθνική και Συντακτική που χαρακτηρίζουν τη συνέλευση των τάξεων;
4. Πότε γιορτάζεται η επέτειος της γαλλικής επανάστασης και τι συνέβη την ίδια ημέρα το 1789;
5. Σε ποιες ενέργειες προχώρησε / προέβη η Συντακτική Συνέλευση των Γάλλων κατά τη διετία 1789 -1791 για να δώσει λύση στα πολιτικά και οικονομικά προβλήματα της χώρας;
6. Τι γνωρίζετε για το πολίτευμα που θεσπίστηκε στη Γαλλία το 1791 και πώς εφαρμόστηκε σ' αυτό η αρχή της διάκρισης των εξουσιών;
7. Ποια προβλήματα είχε να αντιμετωπίσει η πρώτη εκλεγμένη Νομοθετική Συνέλευση το Σεπτέμβριο του 1791;
8. Πώς αναδείχτηκε η Συμβατική Συνέλευση το 1792 και ποιες αποφάσεις πήρε;
9. Πώς διοίκησε τη Γαλλία η επαναστατική κυβέρνηση των Ορεινών και πώς ονομάστηκε η περίοδος αυτή (Ιούνιος 1793 ? Ιούλιος 1794)

Ενότητα 5η: Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι έως τις αρχές του 19ου αι.

1. Τι ήταν οι ελληνικές παροικίες και σε ποιες ευρωπαϊκές πόλεις βρίσκονταν οι πιο σημαντικές (συμβουλευτείτε το γλωσσάρι, σελ. 189);
2. Ποια στάση κρατούσε η ορθόδοξη εκκλησία απέναντι στις ιδέες του Διαφωτισμού (και γιατί); Ποιοι κληρικοί αποτέλεσαν εξαίρεση και αναγνωρίστηκαν ως Διδάσκαλοι του Γένους;
3. Ποια ήταν η κοινωνική θέση και τα προνόμια των Φαναριωτών και των Ελλήνων προεστών στο οθωμανικό κράτος;
4. Πώς οι Έλληνες караβοκύρηδες, μαζί με τους πλούσιους Έλληνες των παροικιών, ενίσχυσαν τους υπόδουλους Έλληνες;
5. Τι γνωρίζετε για τους κλέφτες και τους αρματολούς;
6. Ποια επαναστατικά κινήματα ενάντια στους Οθωμανούς σημειώθηκαν γύρω στα τέλη του 18ου αι.;
7. Τι είναι ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός (να δώσετε τον ορισμό), ποιες θέσεις υποστήριζε και τι πίστευαν όσοι απέρριπταν τις θέσεις αυτές;
8. Τι προτείνει ο Ρήγας Βελεστινλής στο έργο του Νέα Πολιτική Διοίκηση και από ποιους έχει επηρεαστεί;
9. Ποιους σημαντικούς διαφωτιστές, που έζησαν από τα μέσα του 18ου αι έως τις αρχές του 19ου αι., γνωρίζετε;

Ενότητα 7η: Η Φιλική εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

1. Τι ήταν η Φιλική Εταιρεία (δώστε ορισμό) και ποιοι ήταν οι πρωτεργάτες της (ή οι ιδρυτές της);
2. Ποιες δυσκολίες αντιμετώπιζαν οι Φιλικοί στην προσπάθειά τους να προετοιμάσουν τον αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία;
3. Ποιοι παράγοντες διευκόλυναν το έργο της Φιλικής Εταιρείας;
4. Πώς μιούνταν και πώς επικοινωνούσαν μεταξύ τους τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας;
5. Από ποιες κοινωνικές ομάδες προέρχονταν τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας;
6. Τι ήταν η Αόρατη Αρχή και ποιος σημαντικός Έλληνας ανακηρύχθηκε Γενικός Επίτροπος της Αρχής;
7. Για ποιους λόγους αποφασίστηκε να ξεκινήσει η ελληνική επανάσταση από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες (Μολδαβία, Βλαχία);
8. Ποιος, πότε, που και με ποια ενέργεια κήρυξε την επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
9. Ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η επανάσταση ήδη από το ξεκίνημά της;
10. Ποια τύχη είχαν οι Έλληνες επαναστάτες μετά τη μάχη στο Δραγατσάνι (7 Ιουνίου 1821);

Ενότητα 9η: Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

1. Για ποιους λόγους χρειάζονταν κυβέρνηση οι επαναστατημένοι Έλληνες;
2. Τι εννοούμε με τον όρο εθνικά κτήματα ή εθνικές γαίες;
3. Τι ήταν οι τοπικοί οργανισμοί και ποιοι ήταν οι σημαντικότεροι;
4. Τι γνωρίζετε για τις διαμάχες μεταξύ προεστών και οπλαρχηγών από το καλοκαίρι του 1821 και μετά;
5. Ποιες αποφάσεις πήραν οι αντιπρόσωποι των επαναστατημένων Ελλήνων στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου;
6. Ποια σώματα ανέλαβαν τη διοίκηση /διακυβέρνηση του νέου κράτους και ποια ήταν τα μέλη τους;
7. Από πού ήταν επηρεασμένο το σύνταγμα της Επιδαύρου και ποιο πολίτευμα θέσπιζε στο ελλην. κράτος;
8. Για ποιους λόγους οι επαναστατημένοι Έλληνες οδηγήθηκαν σε εμφύλιο πόλεμο;
9. Ποια παράταξη επικράτησε σε κάθε φάση του πολέμου αυτού;

Ενότητα 10 : Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

1. Πώς προσπάθησαν οι Έλληνες στην αρχή της επανάστασης να εξασφαλίσουν τη συμπαράσταση των Ευρωπαίων;
2. Ποια μεταστροφή (αλλαγή) σημειώθηκε το 1823 στη στάση της Αγγλίας απέναντι στους Έλληνες και τι σήμαινε αυτό για την πορεία της ελληνικής επανάστασης ;
3. Που οφειλόταν η μεταστροφή αυτή των Άγγλων;
4. Τι προέβλεπε το σχέδιο των τριών τμημάτων που πρότεινε το 1824 η Ρωσία στους συμμάχους της για να λυθεί το ελληνικό ζήτημα και ποια ήταν η αντίδραση των επαναστατημένων Ελλήνων;
5. Από ποιες πολιτικές αποφάσεις των Ελλήνων το 1824, 1825 γίνεται φανερό ότι η επιρροή της Αγγλίας στη χώρα μας αυξανόταν ολοένα και περισσότερο;
6. Ποια πολιτικά κόμματα δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1823 ? 1825 και ποιοι ήταν οι επικεφαλής τους ;
7. Τι σημαίνει ο όρος φιλελληνισμός και με ποιους τρόπους εκδηλώθηκε η προσφορά των φιλελλήνων προς τον ελληνικό λαό;
8. Ποιοι λόγοι ευνόησαν την ανάπτυξη του φιλελληνισμού το 19ο αι.;
9. Τι προέβλεπε η Ιουλιανή συνθήκη του Λονδίνου για την επίλυση του ελληνικού ζητήματος;
10. Με ποια πολεμική επιχείρηση προσπάθησαν οι Δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) να επιβάλουν την παραπάνω συνθήκη στους Οθωμανούς;
11. Πώς ονομάστηκε και τι προέβλεπε για την Ελλάδα το πρωτόκολλο που υπογράφηκε το 1830 (κράτος, σύνορα, ηγεμόνας)
12. (ερώτηση για το παράθεμα που ακολουθεί:) Ποια πολιτικά σώματα θα πρέπει, σύμφωνα με τον Κοραή, να ασκούν την εξουσία στο ελληνικό κράτος μετά την απελευθέρωσή του;

Από ποιο πολίτευμα τους αποτρέπεται;

Παράθεμα (Επιστολή του Αδ. Κοραή προς τους Έλληνες) Η Ελλάς να μείνει, ως εφηφίσθη καταρχάς, αβασίλευτη και Πολιτεία αυτόνομη (εδώ: ανεξάρτητη), κυβερνωμένη από Βουλήν αντιπροσώπων εκλεγομένων κατ' έτος (= κάθε χρόνο) από το λαό [...] και από Γερουσίαν εκλεγομένην κατά διετίαν [...] και από έναν Κυβερνήτην κυβερνώντα τετραετίαν, όπως ο Κυβερνήτης της Αγγλοαμερικανικής Πολιτείας [...] Να παρακαλέσωμεν δε τους Βασιλείς της Ευρώπης να μη μας δώσουν βασιλέα και μόνον να ζητήσωμεν την Προστασίαν των Γάλλων. Αδαμάντιου Κοραή, Άπαντα, εκδ. Βαλέτα, Α2, σ.783 Ενότητα 13 : Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης